

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sămbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhiepiscopale, Sibiu, str. măcelarilor 45;

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Tălcuirea „fericirilor”.

IV. Fericiți sunt cei milostivi...

Dacă noi înșine avem înaintea de toate și mai presus de toate trebuință în viață de *adevărul divin*, atunci nici față de alții nu ne putem arăta mai bine mila, decât arătându-le calea care duce la *adevăr*. Aceasta poruncă a milosteniei, a poșției de compătimire, și încă din adâncul inimei, față de frații nostri mai mici și mai neînsemnați, trebuie avută mai ales *la noi* în vedere. Pește întreg pământul este încă destul întunerec; pretutindenea se simte încă trebuința unei lumini, pentru a se vedea adevărul divin: la noi însă mai mult decât ori unde. O soartă grea are poporul nostru. Așezat de providență între două lumi, între Ost și Vest, poporul nostru a fost zidul de apărare, zăgazul de care s'au lovit valurile popoarelor asiatice: ale Turcilor, Berendeilor, Pecenegilor, Polovților, Tătarilor, etc.

Pecând vecinii nostri din Apus, Nemții, Francezii, popoarele din Austria și altele, și-au ridicat pe la spatele noastre în deplină liniște școale, muzee, universități, și s'au pus pe învățătură, dezvoltându-se în pace, noi am stat cu arma în mână pe câmpul de războiu, pentru a opri în loc cu piepturile noastre masele înarmate ale barbarilor. Popoarele mult înaintate ale Europei ne țin pe noi de înapoi, și pe poporul nostru ele îl numesc în batjocură popor de urși. Noi însă putem să le spunem, fără a ne rușina: Da, am rămas îndărăt; voi sunteți popoare mai luminate, mai culte decât noi, dar și noi am făcut în felul nostru serviciu mare culturii, v'am apărat și ocrotit pe voi!

Ar fi interesant să se constate, ce s'ar fi ales din Europa, dacă masele înarmate ale Tatarilor nu

ar fi bătut câmpiile noastre, ci și-ar fi luat drumul în direcția râurilor Elba, Rin și Saine! Oare s'ar mai putea lăuda cineva, că țara sa e superioară Rusiei? Rusia a trebuit să treacă prin o școală grea. Dar precum ciocanul cel greu, care sparge sticla, știe să oțalească fierul, așa și Rusia, purtând loviturile sorții s'a întărit și oțalit singură. În afară de presintă acum o zidire terminată. S'a dezvoltat și s'a prefăcut într'un imperiu puternic. Acum trebuie să se apuce de munca internă.

În adâncimile sufletului poporului zac ascunse comori admirabile de ale spiritului și ale inimei, dar până acum a zac într'un somn adânc și de neînvinș, acoperite cu o pătură groasă de întunecime spirituală și morală. Pentru a scoate acest aur al sufletului poporului și mărgăritarele scumpe ale spiritului la lumina zilei date de Dumnezeu, se cere o muncă lungă, grea și făcută cu multă răbdare. Sufletul poporului nostru e o admirabilă și neprețuită mărgea nobilă, donată de Dumnezeu. Dar aceasta mărgea e aruncată la o parte și zace în pulbere. Trebuie curățită și ciselată, și abia atunci va da schintei, va lumina în colorii clare și pline de căldură. Până acum însă poporul nostru, țara, fratele nostru cel mai mic, a fost ca Lazar cel sărac dela ușa bogatului, din asemănarea evanghelică. Noi, frații cei mai mari, oamenii științei, ai condeiului, ai culturii, ne îmbuibăm, în raport cu poporul cel simplu, la mese splendide, ne îmbrăcăm în purpurul științei și în vâlul artei. Nouă ne stă la dispoziție în orașe electricitatea, telefonul, telegraful, teatrul, muzeul și diferitele biblioteci, la popor însă domnește întunerec secular. La treptele culturii noastre zace poporul, ca cerșitorul Lazar, de mulțori lipsit de orice cunoștință, fără pâine, culcat pe niște zdrențe de jumătate pu-

trezite. E obosit, eshauriat, bolnav până în adâncul sufletului. Inghite pe ascuns câte o lacrimă și și înneacă de multeori oftatul. Întreaga lui viață s'ar putea descrie în aceste câteva cuvinte: „Puține lacrimi i se scurg, dar curge din el un râu de durere, adânc și fără margini!”

Nu fără motiv începe la noi femeia dela sat să îmbătrânească după ce a dat naștere la doi-trei copii și să se vestejască. Nu fără motiv e plin cântecul nostru național de acorduri dureroase, cari îți taie inima. „Dela țaran până la cel mai mare poet, — zice Pușkin, — cântăm toți, și cântarea noastră e turbure și plină de durere. E o cântare de *jale*”. Nu fără motiv sunt apoi și petrecerile noastre populare lipsite de bucurie liniștită și uniformă, ci sunt mai mult o amețală de bucurie sălbatică și destrăbălată, ca și cum un râu eșit pe neașteptate din albia sa ar acoperi șesul cu undele sale însălbăcite. Și nu fără motiv bea poporul la astfel de ocaziuni, și bea fără întrerupere, în mod prost și dur. Il roade și-l arde ceva și el ar voi să înnece râul, să și înnece durerea.

Un scriitor de ai nostri își formulează astfel impresiile câștigate la un târg de țară: „Deștepti sunt țararii din Rusia, și răul e numai acela, că beau până să prostesc. Cad în gropi, să tăvălesc în noroiu, încât ți greață să te uiți la ei.” Un țaran a dat însă scriitorului următorul răspuns: „Să nu scrii despre noi povești neadevărate și neplăcute lui Dumnezeu. Voi ziceți că beția e fără margini în Rusia. Dar măsuratuneți voi *durerea*? Ziceți că rachiul nimicește pe țaran. Dar durerea nu? Noi bem mult, dar și lucrăm mult. Se văd mulți oameni beți printre noi, dar sunt și mai mulți cei trezi. Aceștia nu beau, și totuși sunt trudiți...”

Ei bine, a scăpa poporul de trudă, de năcazul acesta, a-i arăta

calea spre lumină, a-l scoate din întunerec la largul adevărului divin, — asta e opera cea mai mare și cea mai sfântă, datorința cea mai sublimă a noastră, a tuturor, cari suntem frații săi cei mai mari. Poporul a sărăcit în economia sa, e întunecat la minte și e dur în moravuri. E aproape întreg o rană mare și arzătoare, care așteaptă, și abia mai poate să aștepte, pe mântuitorul, pe medicul care să o vindece.

La Tolstoi găsim o poezie intitulată „*Pantelie Mântuitorul*”, al cărei cuprins e cam următorul:

Pantelie, domnitorul, trece pe câmp, prin iarbă și printre flori, cari îi ajung până la brâu. Toate firele de iarbă se dau la o parte din calea lui și toate florile i se închină. Și el le cunoaște toate însușirile ascunse, atât ale celor vindecătoare, cât și ale celor otrăvitoare. Din cele vindecătoare el adună câte puține frunze, și și umple traista. Le fierbe apoi și gătește din ele o medicină vindecătoare pe seama bieților frați bolnavi. O, Pantelie! Indurate și spre noi. Toarnă din miraculosul tău balsam și în ranele noastre câte ceva, în multele rane din sufletele noastre! Avem de aceea între noi, cari sunt cu sufletul mutilat. Avem și de aceea, cari sunt bolnavi cu spiritul. Avem orbi, surzi, muți, avem și de aceea, pe cari i-au amețit buruenile veninoase. Ajută-ne cu buruenile tale cele vindecătoare...”

Un astfel de Pantelie, care aduce vindecare poporului, fraților nostri mai tineri, întunecați la minte și la inimă, poate să ajungă fiecare muncitor inteligent, cu puțină cultură și ceva deșteptăciune, fiecare păstor intelectual, credincios misiunii sale, fiecare zelos sămănător al curatei seminte rămase dela Cristos, învățătorii populari și învățătoarele, medicii și celelalte soiuri

FOIȘOARĂ.

Durerea

de Benedetto de Luca.

Sorisoarea ta plânge. Deși tu nu o spui, lacrimile cari nu vor să se desprindă de geană îți recad arzătoare pe inimă. Vai! câte lucruri plâng în giurul tău! Eu ghicesc și presimt ceea ce tu nu mi spui în sorisoarea ta. Persoanele vulgare obișnuiesc să se slugească de oare cari mijloace practice, spre a-și arăta subînțelesurile și reticențele lor: niște linii întregi de punctișoare. Dar acestea sunt artificii bune pentru a ascunde sărăcia spiritului. În ceea ce imi scrii tu, ideile copleșesc cuvintele. Belșugul pornirilor sparge zăgazul expresiunii literare. Nu sunt nefericiți cu adevărat cei ce își dau în vileag preținșele lor dureri, ci aceia, cari se închid în durerea lor, ca într'un sanctuar, neîngăduind profanilor de a-i trece pragul.

Binecuvântată fie, scumpă sorioară, durerea ta! Știi tu că din durere naște puterea? că în durere se plasmuește conștiința soartei noastre?... Ce farmec ar mai avea oare această mare, pe care tu în fie-oare dimineată o saluți de departe, din fereastra casei părintești, — unde se scurse ferioita copilăria noastră, — ce farmec, spune-mi, ar mai avea această mare, dacă ar rămânea neîncetat liniștită? Furtunile sunt

cele ce o fac așa de măreată și îi schimbă într'un chip atât de pitoresc înfățișările, îi dau colorii și spume, glăsuri și suspine, mugete, voci ale adâncului și voci ale infinitului. Furia valurilor sale, sdramicând pământul țărurilor, i-a scobit sânul cu mii de gofuri, a făurit nemărginita varietate a panoramelor, i-a despicat insulele și a întocmit labirintul pitoresc al minunatelor arhipelaguri. Furtunile au prefăcut înfătoșarea continentelor, aducându-le cele mai negândite transformări. S'a spus, că până și mărgăritarul e produsul durerii: un grăunte de nisip, furiașat între valvele scoiciei, a rănit pe gingașul molusc adăpostit în ele, iar picătura cristalină, întipărită de rănire, va deveni mărgăritar, menit să înfrumusețeze candoarea unui gât sculptural de femeie, sau să scânteieze în strălucirea unui păr bogat. Frumusețea însăși e fiica durerii!

Dar ceva mai mult, și vei fi băgat-o de seamă tu singură. Chiar și bucuria însăși nu are noimă când durerea nu o pregătește. Dimineata ne revărsă asupra sufletului un val de veselie, pentru că eșim din misterul înfricoșător al nopții. Și cu toate astea dăm-mi o zi fără de sfârșit și ne vom simți obosiți și nemulțumiți: măreția luminei nemăsurată își va pierde farmecul său! Ah! când după lungi zile de tristare și de plictiseală, petrecute sub ceața văzduhului iernatic, cerul se despică deodată sub o rază de soare și albastrul ne surdă, cum simțim că ne crește inima, cum toate lucrurile par că

tresar atunci într'un singur tremur de fericire!... Oh, eu nu aș voi să-ți urez nici odată, sorioară, o viață uniformă, monotună, fără sguduituri, fără turburări, și nici chiar fără plâns. Partea cea mai bună a existenței ți-ar rămâne atunci necunoscută.

Din pricina durerii palpită în noi simțirile cele mai umanitare: simpatia, mila, bunătatea, milostenia. Numai cel ce cunoaște luptele uriașe ce ne sunt impuse pentru cucerirea vieții, poate să prețuiască valoarea durerii. Numai cine a suferit cu adevărat, e în stare să compătimească pe cei ce suferă. Să răzi când ți-se va spune, că egoistul e fericit: el nu va fi mulțumit în sufletul-i nici odată! Dinaintea nefericitului pe care nenorocirea l-a lovit, noi simțim cum crește în noi puterea simpatiei omenești în efortarea noastră de a-l pătrunde până în adânc durerea. Iar de aci isvorește acea grijă iubitoare, cu care ne grăbim a-l mângăia. Alinându-l pe el, parcă ne aducem nouă înșine o ușurare. Odată cu suferința lui, ni-se pare că încetează și a noastră. Adu-ți aminte, că aurul lucrat a trebuit să încerce puterea focului și a ceselului, briliantul a fost tăiat cu propria lui pulbere.

Eu sunt sigur că, cu toate durerile tale de azi, tu ai vrea, dragă sorioară, să te lapezi de durere! Noi sfârșim prin a ne alipi de dânsa, ca și cum ea ar cuprinde însuși rostul existenței noastre. A suferi pentru ceva frumos și nobil înseamnă a hrăni în suflet un ideal, a păzi o credință, a ne simți folositori unei cauze sau unei

fințe, a trăi pentru alții. Atinge coardele unei inimi pe care a crescut-o durerea, și vor eși dintr'ansa cele mai puternice vibrațiuni. Bucuria se uită, și din ea naște nepăsarea. Durerea ne va lăsa totdeauna în suflet urma sa nestearsă, după cum focul lasă o brazdă fumegândă ori pe unde trec flăcările sale mistuitoare.

Lasă pe pesimiști să blastame durerea, noi îi datorim ei dobândirea unei conștiințe mai desăvârșite de noi înșine și de lucrurile ce ne înconjoară. Li datorim subțierea simțirii noastre și deci înălțarea morală, propria sufletelor alese.

Plăcerile, încătușându-ne voința, amortește în ademenirile lor toate puterile noastre de muncă, pe când durerea ne ține totdeauna neadormiți și ageri, ne dedă cu greutate luptei, împingând toate facultățile noastre spre o activitate cât mai harnică și mai spornică. Floarea însăși a genului nu se deschide decât sub roua plânsului. Exemplele de poeți fericiți, ca Petrarca și ca Goethe, sunt prea rare și alcătuiesc adevărate excepții. Ogoarele binecuvântate ale ideii și ale simțirii, de unde sunt menite să răsără holdele mănoase ale cugetărilor mari, ale eroismelor, ale capo-d'operelor, sunt ogoare semănate de aspra mână a durerii. Coroana de glorie care încinge fruntea celor mari e împletită mai mult din spini decât din lauri. Ai zice, că nemurierea cu care moartea slăvește geniul e numai o răsplătă a suferințelor lui ca om.

de doctori, notarul și scriitorul satului, bătrânii înțelepți ai satelor, și peste tot, fiecare om pus în mijlocul masselor de popor aflătoare în întunec, dacă e provăzut cu o cantitate mai mare de inteligență și de lumină decât poporul. Da, toți sunteți câte un Pantelie bine-făcător și în fața voastră stă întins câmpul larg al buruenelor vindecătoare deoparte, iar de cealaltă parte câmpul celor ce sufăr, — bolnavii de tot soiul. Căutați să fiți provăzuți cu lumină destulă și duceți lumina și la masele acestea din întunec. Cunoștințele pe cari vi-le-ați câștigat mai înainte din cărțile mai nouă de luminare, din vorbire în-suflete, din provocările adresate în scopul unei munci comune, — să formeze florile și buruenile voastre vindecătoare. Adunați frunză de frunză tot ce e vindecător din plantele pe cari le cunoașteți, purtați-le cu voi și pregătiți din ele medicina vindecătoare pe seama bieților frați bolnavi. Turnați alinătorul balsam al milosteniei pe ranele dureroase ale sufletului poporului. Misiunea voastră principală nu e aceea, să învățați copiii să scrie și să cetească, să vă împliniți oficiul în mod conștient și să tratați bolnavii cu îngrijire. Misiunea voastră principală e aceea, să vă apropiați cu iubire de popor, să-i ușurați cu dragoste compătitoare durerile, și să împărțiți cu el grijile și năcazurile. Fiecare preoteasă, fiecare dascălă de la sat, să fie deci o amică adevărată, la care să vină cu încredere orice femeie din popor, pentru că la pieptul ei să-și verse lacrimile durerii. Învățătorul să-și învețe copiii, nu numai să scrie drept litera „i” ci să-și învețe să stee și ei drepti în viață, și să se poarte cu iubire și cu blândețe față de toți cei ce viețuiesc în lume. Să nu lase niciodată ocaziunea nefolositoare, ci când e de lipsă să stee chiar și noaptea la patul bolnavului sau e-lev, care se zbugiumă în ferbințeli și în aiurări. Se poate, că în ziua următoare, având dureri de cap, în urma unei nopți nedormite, nu-și va putea ține orele de școală cu destulă energie, cifrele și literele nu le va putea scrie frumos pe tabla neagră a școlii, dar în inimile conștientelor sei va lăsa întipărită pentru totdeauna icoana și învățătura milostivirii, isvorată din iubire creștinească. Cei mai mari, puși peste popor, bătrânii și înțelepții poporului, să-și aducă aminte cu toată seriozitatea de cuvintele mari ale lui Cristos Mântuitorul nostru, adresate învățăcelilor săi: „Voi știți că domnii lumești stăpânesc și cei mai mari au putere. Între voi însă să nu fie așa. Ci cel ce vrea să fie mai mare, facă-să vouă slugă, și cel ce vrea să fie mai văzut, să fie servitorul vostru, pentru că nici fiul omului nu a venit, pentru că alții să-i slujească, ci pentru că el să slujească altora și se-și dea viața pentru mântuirea lumii.”

În toate satele și orașele, poporul de secole a avut parte numai de efectul forțelor întunecătoare, de aceea atâtă întunec pretutindenea. Dacă să introduc acum întră popor forțe bune, luminoase, sigur că se face lumină. Și purtând lumina printre alții, câtă lumină vor câștiga și pentru ei înșiși acești muncitori, acești urmași ai lui Pantelie! Pentru iubirea și îndurarea față de frații lor mai tineri și aflați în întunec li se va umplea și viața lor de bucurie, și li se va umplea inima de plăcere, văzându-și încoronate de succes ni-zuințele grele de a ajuta celor nefericiți din lumea aceasta. De aceea: *fericiți sunt cei milostivi, că aceia se vor milui!*

Al doilea pelerinaj mare la sf. mănăstire Holoș-Bodrog.

— 1 Septembrie n.

Biserica străbună ne-a fost scutul limbei și al credinței. Sub aripile ei ocrotitoare am învins viforul vremurilor trecute.

Ea ne mângăie și în prezent și ne dă speranța unor vremuri mai bune. Sentimentul religios al poporului nostru s'a avântat la forme nouă și neobișnuite în trecut prin peregrinaje grandioase la unica noastră mănăstire. Sărbătoarea „Adormirii Preacuratei Fecioare” e prilej binecuvântat deja de ani de zile, ca credincioșii noștri din întreaga provincie metropolitană să se întrunească cu o gură și cu o inimă spre a lăuda dumnezeirea și a cere belșugul darurilor sale.

Peregrinajul din anul acesta, în ce privește numărul credincioșilor și splendoarea slujbelor dumnezeiești, a întrecut pe toate cele de mai înainte. Frumosul timp de vară a făcut posibilă călătoria peregrinilor și din depărtări mai mari. Deja Marți începuse să sosită grupă mică de peregrini, iar grupele mai mari sosiră Mercuri, Joi și Vineri. În special sosiră credincioșii din Căminul-maghiar, sub conducerea inv. E. Brindea, Șimand, sub conducerea lui I. Toconită (inv.), Ghioroc sub conducerea preotului D. Voniga și a inv. Tr. Telescu, Socodor sub conducerea preotului A. Papp și a inv. E. Mariș, Giula sub conducerea inv. I. Ivan, Giula-Varșand sub conducerea preotului Ciobriș, Beba veche și Sănu-Nicolau-mare în frunte cu preotul A. Chișoan, Zărand sub conducerea preotului Iancu, Hodoni cu pr. C. Popovici, Orlaca cu pr. R. Mladin. Din Sat-Chinez o grupă puternică de peste 400 de oameni, sub conducerea prof. Dr. A. Crăciunescu, Cherechiu cu pr. I. Fofiu, Chisău cu pr. L. Șepețian, Bazoș și comunele învecinate cu pr. Petcu, Alioș cu pr. Tr. Peșan și inv. N. Sas, Comlăuș sub conducerea pr. V. Mihală, Boroșineu cu pr. I. Ardelean, Șeitin, Nădlac și Sămlac în frunte cu preotul I. Nemet, Arad sub conducerea preot. Tr. Vășian și inv. N. Ștef, Bătaia cu preotul S. Cornea, Almaș și comunele învecinate cu preot. A. Nica, Boroș Șebeș sub conducerea pr. A. Mihală. În grupe mai mici sosiră credincioșii din Săcușig, Munar, Fenlac, Moștor, Cuvin și comunele învecinate din podgoria Aradului. Din Sinitea, Pilulmare, Macea, Curtici, Sobotel, Igrisi, Sărafola, Tamașda, Prăjești, Chitighaz, Mișca și alte multe comune din cele mai depărtate locuri ale diecesei Aradului, Caransebeș și munții Ardealului.

Toate aceste grupe de peregrini fură întâmpinate la sosirea lor pe teritoriul mănăstirii de I. P. C. Sa părintele-archimandrit Augustin Hamsea. Procesionile încunjurară între sunetul clopotelor bisericii, pașiră apoi în fața capelei de vară din curtea mănăstirii, unde părintele-archimandrit le adresă cuvinte de binevenire.

În zilele premergătoare sărbătorii peregrinii au avut ocaziune a asista seara la priveghere, iar dimineața la sf. liturgie, a se mărturisi și împărțiți cu sf. taină și a fi părtași de rugăciunile trebuincioase sufletului creștin.

În special imposantă a fost privegherea din ajunul sărbării, când spațioasa curte a mănăstirii plină de credincioși — în număr de peste 20.000 — era scaldată în o mare de lumină ce da serviciului dumnezeiesc însoțit de armonioase cântări ale corurilor un aspect feeric și mișcător.

Liturgia solemnă din ziua sărbării a oficiat-o părintele-archimandrit Augustin Hamsea, cu asistența tuturor preoților prezenți, în capela de vară a sf. mănăstirii.

Mult au contribuit la înălțarea acestui serviciu impunător cântările armonioase ale vestitului nostru cor din Chisău, condus de simpaticul și desterul dirigent Lucian Șepețian. Pe fețele tuturor am văzut o adâncă impresie.

Mulți cu lacrimi în ochi au dat expresiune sentimentelor ce ne-au cuprins pe toți la auzul frumoaselor cântări executate cu rară măiestrie.

Atât la această liturgie solemnă, cât și la cea din ziua înălțării prăznuirii, păr. archimandrit rosti peregrinilor adunați cu-vântări ca și cari rar se aud în bisericile noastre. Nu încapă în cadrul unui raport a espune în special toate învățăturile, sfaturile ce le împărțiși acest bun părinte credincioșilor adunați, atât la bineventurarea lor între zidurile mănăstirii, cât și în predicile mari din decursul sf. lor liturgii. A seos la iveală toate virtuțile ce trebuie să împodobească creștinii noștri, ca să poată purta lupta grea a existenței și conservării, combatând în același timp toate obiceiurile rele contrare acelor virtuți.

Efectul frumoaselor cuvântări a co-vârșit întreaga ființă a ascultătorilor, cari s'au depărtat în ordinea cum au venit,

petrecuți de neobositul preposit al mănăstirii, deplin mângăiați, luându-și rămas bun cu lacrimi în ochi și sărutând mâ-nile și vestimintele bunului lor părinte.

M'am despărțit și eu după cele petrecute și văzute în firma speranță, că unica noastră mănăstire s'a dezvoltat într'un institut de creștere religioasă și de mângăiere creștinească a bisericii noastre, contribuind astfel ca un factor de primă ordine la întărirea credinței străbune și în vremile viforoase și de necredință ale prezentului.

Peregrinul.

ECONOMIE.

A XVIII-a expoziție de vite

aranjată de „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului.”

(Fine).

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor expuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se ca publicul și exponenții să nu înfrăurească cătuș mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. În ședința ce urmează examinării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Prezidențial votează întotdeauna. La caz de voturi egale, decide soartea.

Asupra fiecărei premierii se votează deosebit.

5. Exponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se subserie de prezident și secretar, precum și de alți doi membrii ai juriului.

6. Împărțirea premiilor urmează a se face în mod sărbătoresc, ținându-se mai întâi o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a exponenților și publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului.”

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul, subseris de prezidențial și secretarul juriului, se păstrează în arhiva Reuniunii.

III. Dispozițiunile de primire.

A. În general:

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuraja adevărata propășire în economia vitelor. Drept aceea în privirea sa va lua nu atât intențiunea vădită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuire în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defec-tuoase încâtva, se pot premia în rând cu vitele oarecum desăvârșite. Intervenind împrejurările de mai sus, chiar și întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dară nici măcar în totală lipsă de alte mai bune, nu este iertat a premia vite hotărât rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde destule vite vrednice de premiat, premiile ce ar prisosi, se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau din altă cauză nu s'ar fi împărțit, să înapoieze Reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele vor avea întâietate față cu aceia, cari au expus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

5. Acelaș exponent nu poate dobândi decât un singur premiu în aceeaș grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. În special:

I. Bovine (vițele, vaci, tauri).

Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcote se va da întâietate vitelor de rassă curată.

2. Între scăderile cari nu îngăduie premiarea, se numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi, cari supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urâte etc).

Ca semne de lapte mult se consideră trup prelungit, piept larg și foale șerpuit de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țate moi,

deopotrivă de mari; piele molatică, pă subțire și privre blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a se considera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și căr-nos, șolduri îndepărtate, coabză lătareată, piele mișcăcioasă, păr moale.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioare mai lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întăietate se cuvine mai întâi oilor mari, cărnoase, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestit și însoțite de miei cu blană aleasă.

2. Rasa țigăie și stogoșe se preferă rassei bărsane (țurcane).

Sibiiu, 23 Aug. n. 1908.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului.”

Pantaleon Lucușa
prezident

Vic. Tordășianu
secretar.

NOUȚĂȚI.

Sănătatea Regelui Carol. Știri alarmante s'au fost dat zilele trecute despre starea sănătății Regelui Carol al României, din incidentul, că profesorul Noorden dela Viena, după sosirea sa la Sinaia, a depeșat unui coleg se vină și el la Sinaia, cu aparatul Röntgen. În mod oficial se comunică însă, că s'area sănătății Maiestății Sale e destul de satisfăcătoare, ceea ce se poate constata și din împrejurarea, că Regele Carol face primblări în fiecare zi prin parcul castelului Peleş. Profesorul Noorden rămâne cu toate acestea încă o săptămână în Sinaia, pentru a face observațiuni cu privire la mersul reînălțării Maiestății Sale. Suveranul român a fost supus unui minuțios examen medical, cu ajutorul aparatului Röntgen.

Personal. Înaltpreasfinția Sa Metropolitanul-Primat al României, *Iosif Gheorghian*, împlinește în 27 Aug. v. c. anul al 80-lea al etății sale laborioase. I. P. S. Sa se află acum în străinătate, la băile din Hall. E așteptat însă acasă pe ziua menționată, când i-se vor face manifestațiuni frumoase.

La manevrele din Germania va participa din partea armatei române însuși ministrul de război, generalul *Averescu*, care are să fie în scopul acesta la 7 Septembrie n. în Saarbrücken.

Dela Hunedoara ni se scriu următoarele: Sunt eară în poziție de a vă comunica vești bune dela Hunedoara, a-nume: Comitetul nostru parohial a hotărât susținerea școlii confessionale, a hotărât totodată și escrierea de concurs pentru alegerea unui învățător definitiv la școala noastră, în conglăsură cu legea Apponyi. Duminecă în 17/30 August am și ales învățător definitiv, în persoana absolventului de teologie *Andrei Ludu*, care 5 ani de zile a servit școala noastră cu cea mai mare conștientozitate. Faptul că *Andrei Ludu* și-a făcut datorința, să esprime prin înprejurarea, că alegerea lui s'a făcut cu vot unanim, Cunoaștem ambiția alesului nostru, și de aceea nădăj-duim, că va răscumpăra această încredere unanimă cu muncă conștientă, care se recere, în împrejurările de față, unui bun învățător român.

Nima.

Reuniunea femeilor române din Sibiiu a primit dela institutul de credit „Sercaiana” suma de K. 30— pentru scopurile școlii industriale.

Sfințirea școlii din Reci. Comitetul parohial gr. or. din Reci, protopresbiteratul Mercurea, invită la festivitatea sfințirii noului edificiu școlar, care se va ține Duminecă, în 7/20 Septembrie 1908 cu următorul program: La 10 ore a. m. celebrarea sfinței liturgii în biserică. La 12 ore sfințirea edificiului școlar. La 2 ore p. m. banchet. După banchet petrecere populară în curtea și grădina școlii. Cu începutul dela 7 ore seara: declamări și dialoguri, predate de tinerimea din loc. Reprezent. teatrală, predată de tinerime, și anume, se va preda piesa „Cinel-Cinel”. Petrecere cu joc. NB. Toți ceice vor să participe la banchet se binevoiască a se însinua la D. Manthiu, notar cerual în Reci, p. u. Szászorbó, cel mult până în 1/14 Septembrie a. c. Cuvertă, inclusive o jamătate litru vin, de persoană e 1 cor 60 fil.

Non act de intoleranță. Cetim în o foaie maghiară din Arad, că direcțiunea liceului de stat de a o a denegat primirea în clasa primă liceală a tuturor elevilor români, cari au prezentat atestat de botez scris în limba română.

Scrisoarea lui Björnson. Marele poet norvegian Björnson publică o declarație într'un ziar ceh din Boemia, în care spune, cu nu va merge la conferința interparlamentară dela Berlin pentru a răspunde contelui Apponyi în chestia de naționalitate, dar crede că se va afla cineva, care să răspundă în conferința „cavalerilor mari de gură ai asupririlor naționaliste din Ungaria”, — zdrobindule acuzările nedrepte.

† Ioan Bălaș, asesor de tribunal în pensiune, a decedat în Hațeg în 30 Aug. n. în etate de 97 ani.

Balonul Zeppelin. Colecta deschisă pentru a se veni în ajutorul lui Zeppelin cu mijloacele necesare ca să-și poată face alt balon în locul celui nimicit, a dat până acum un rezultat foarte frumos. S'au adunat trei milioane de mărci.

Foc în gară. Un incendiu mare a izbucnit Marți în gara din orașul Pojon. Treisprezece vagoane au fost distruse de flăcări. Pagubele fac trei milioane de coroane. Focul s'a născut așa, că un lucrător, din nebagare de seamă, a aruncat țigara aprinsă într'un vagon de cauciuc, care apoi s'a aprins.

Din vârful turnului Eiffel. O doamnă din societatea mai bună parisiennă s'a suit în vârful turnului Eiffel din Paris, care are o înălțime de 300 metri, și de acolo s'a aruncat jos. Corpul nenorocitei s'a lovit de câteva ori de fierăria turnului și în urmă a căzut pe prima platformă, ca o masă informă de carne și oase.

Teatru unguresc. Societatea teatrală ungurească își continuă reprezentațiile în teatrul orașenesc din loc. Din cele trei reprezentații de până acum am putut constata, că societatea e bine compusă, are puteri bune, unele chiar foarte bune, iar sprijinul publicului încă nu lipsește. Inteligenții, meseriașii, studenții maghiari, toți își depun obolul pe altarul culturii lor naționale. Astăzi, Vineri, se va da opera *Varászkeringő* (Waltzertraum).

Violarea unui monument. La Ischl piatra fundamentală a spitalului ce se construiește acolo întru memoria decedatei împărătese și regine Elisabeta a fost dată la o parte de niște autori rămași până acum necunoscuți, și a fost furată caseta în care se afla documentul subscris de Majestatea Sa cu ocazia ceremoniei punerii pietrei fundamentale, precum și banii sfători în casetă. Primăria orașului a pus premiu de 1000 coroane pentru descoperirea autorilor.

Expoziție amân timeră. Japonezii aveau intențiunea să aranjeze o expoziție mare internațională în anul viitor în Tokio. În considerarea însă, că pregătirile reclamate de aranjarea unei expoziții mari nu sunt făcute, și nu pot fi făcute la timp, ca succesi să fie asigurat, de altă parte finanțele Japoniei nu stau prea bine, încât ar trebui să contracteze un împrumut mai mare pentru acoperirea speșelor: s'a decis din partea celor competenți amân timeră expoziției pentru vremuri mai bune.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu” pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare au mai dăruit: Dna Mioara Dr. Giuraidi, soție de medic, Craiova, 5 cor.; Demetria Giuraidi, propr., Olț, 1 cor.; G. Poponea, dir. tip. arhid. 20 bani; B. Vincent, arhitect, Craiova, 1 cor.; Elenuta Pinciu, 10 bani, I. Pinciu, cul. tip. 20 bani; Teodorescu, tip. (București) 1 cor. și Vic. Tordășianu, 10 bani.

Călătorie ieftină. La Amsterdam câțiva mașiniști din stațiunea centrală a căilor ferate de acolo au gătit sub vagonul restaurantului dela trenul care sosise cu puțin mai înainte, în una din zilele trecute, un individ, ghemuit în spațiul dintre fundul vagonului și platformă, care are o înălțime de 40 centimetri. Călătorul își acoperise fața, ca să nu fie supărat de curent și sta nemiscat în ascunzătură. Mașiniștii l'au sosit și l'au dus la comisarariat, unde s'a constatat, că respectivul e din România, cutare Dumitru Buzilă, în etate de 20 ani, care în anul trecut a mai făcut o asemenea călătorie, pe gratis, de la Constanța la Montpellier. A fost arestat.

Aviz. S'a află de vânzare „Gazeta de Transilvania” din anii 1838—1845, compactată în pânză, fie care an separat, și „Telegraful român” din anii 1853—1857, asemenea compactat. Cine dorește să aibă colecțiunile acestora prețioase și rare să se adreseze la Ana v. d. Iacob Mureșan n. Ienei în Cluj. (Kolozsvár) Heltai utca 5.

Mulțămite.

Tuturor acelor cari au binevoit a ne adresa cuvinte de mângâiere, la nemărginita noastră durere cauzată prin pierderea proa iubitei noastre: soției, mamă, fiică, soră și cumnată, *Elisa Mateiu* născ. *Comaniciu*, le esprimăm pe această cale sincerile noastre mulțămite.

Veneția-inferioară, în 30 August 1908.

Mateiu Mateiu
ca soț în numele familiei și al celorlalți consăngeni.

Petrecere în Boziaș. Senatul școlar din parohia gr-cat. a Boziașului invitat la petrecerea de vară împreună cu teatru, ce se va aranja la 13 Septembrie n. c. în școala din susnumita parohie, cu ocazia sfințirii nouedificatei sale de propunere. Inceputul la 7 oare seara. Venitul curat este destinat în favorul școlii. Suprasolvirile maritimase vor cuita pe cale ziaristică.

O industrie înfloritoare se desvolaltă în partea sudică a Ungariei, spre folosul țintului din acea parte. E vorba de bine cunoscutele țigări ale lui Bohn din Chichinda-mare și Zsomboya, cari fiind sub conducerea bună și de specialitate a posesorului, s'au ridicat la cel mai însemnat etablisment în branșa aceasta în monarhia austro-ungară. Țigle sigure de copierș pat. ale lui Bohn, din cari se fabrică anual mai mult de 50 milioane, se bucură de o apreciere generală și de comande număroase. Firma instalează acum și în Békés-Csaba un etablisment mare, care va pune la dispoziția multor lucrători venite considerabile.

FELIURIMI.

Visitarea mirelui și a miresei prin medic. După „Neues Pester Journal” din 25 Aug. a. c. reuniunea femeilor din Stavanger în Norvegia a adresat parlamentului rugare, ca să se aducă o lege îndatoritoare, ca mirele și mireasa înainte de căsătorie să se viziteze prin medic, dacă fiecare e capabil și apt să se căsătorească și dacă nici în unul nu există vreun morbo ascuns și moștenit din părinți, sau strămoși, pentru că în generațiunea viitoare să nu se moștenească vreo boală familială, iar tinerii să nu se nefericească.

Pentru aceasta, legătura de căsătorie să se permită numai atunci, când medicul constată, că ambii sunt bine desvoltați și coopti pentru căsătorie, și când medicul declară, că căsătoria nu are să fie primejdioasă pentru tineri și pruncii lor.

Un medic conștient, care atestază după adevăr, poate împede să nu se sporească o generațiune cu boale ce se moștensec dela părinți sau dela strămoși. Rugarea aceasta a reuniunii de femei e sprijinită de consiliul norvegian al femeilor, și f-meile cu atât mai tare cred în succes, cu cât ele în Norvegia au drept de alegere la parlament, și în acest mod au și influență politică.

Un medic maghiar, cu v'ro trei luni mai înainte a luat în considerațiune, că în Ungaria boala de tuberculoză e lătită în grad foarte mare, așa, încât foarte mulți mor de această boală, și a făcut propunere, ca mirele și mireasa din oficiu să se viziteze prin medic, și dacă în unul ori în altul s'a află urmă cât de mică de tuberculoză, căsătoria să se oprească. Dar nu cred, ca cei dela stăpânire să bage așa ceva în samă. Rămâne deci, ca părinții înțelepți să primească propunerea, și să-și scape familia de indivizi cu boale grele, ce trec din familie în familie. Și jurnalele pentru aceea să scriu, ca să lățească învățăturile, iar părinții sunt datori, ca să le primească.

Mărima corpului la oameni. Tot în „Neues Pester Journal” din 12 August 1908 se află și despre această temă.

Ca oamenii să crească mai mari, adevădă mai nalți și tari, depinde dela mai multe influențe. Moștenirea corpului mai nalt și mai tare, adevădă dela părinți, — joacă rolul cel mai mare. Dela părinți mai nalți și corpolenți se nasc și prunci de asemenea mărimi și corpolenți.

Dar sunt influențe, când dela părinți, deosebi dela tată mai nalt și tare, se nasc

prunci mai slabi, deosebi primul, și câte odată și al doilea, — și din contră, uneori dela părinți mai mici se nasc prunci mai nalți decât părinții.

În privința aceasta Dr. T. Kézmarzsky, renumit medic de femei și profesor de medicină din Budapesta, după multă experiență a dovedit, că cauza, dacă pruncii sunt mai slabi și mai mici, e numai mama.

Dacă fata s'a măritat prea tinără, nedesvolată, neocaptă pentru căsătorie, fiind bărbatul tare și înalt, pruncul se naște slab și de statură mai mică decât tata. Iară dacă s'a măritat mai târziu, adevădă când a încetat de a mai crește și a se desvolta, anume, coaptă pentru căsătorie, și dela bărbat cu statură mai mică va naște prunc, care în înălțime și în tărie va întrec pe tatăl său.

Astfel înălțimea pruncului totdeauna va fi mai mare, și trupul lui mai voinic, dacă fata e ceva mai înaintată în etate, să zicem între 20—24 de ani. Mai departe medicul Kézmarzsky a observat, că uneori fata care s'a măritat nedesvolată, pe primul, și doară și pe al doilea prunc i-a născut mai mici și mai slăbuți, dar după ce în căsătorie s'a mai desvolat, pe al treilea și ceialalți prunci i-a născut de statură mai naltă și mai voinici.

De aci se vede, că la un popor, ale cărui fete se mărită în vârstă prea tinără, pruncii de regulă sunt mici de statură, și mai slabi, — din contră la un popor, ale cărui fete se mărită în vârstă desvolată, pruncii se nasc mai mari și mai tari și devin de statură înaltă și mai robustă, așa, că generațiunea e spre întărirea și înfrumșetarea poporului. Va fi o generațiune mai bună de lucru și mai tare de luptă, și astfel asigură existența și viața poporului.

Aceasta atâră mai mult dela înțelepciunea părinților și a tinerilor și aceasta mai puțin dela părinți o știu, dar cei mai mulți nu o pricep și pentru aceasta în atâtea familii boalele moștenite, vârsta prea tinără, aduc casuri de nefericire și slăbirea mamei pentru toată viața.

S'a esperiat anume, zice Kézmarzsky, că la Șvezi, Norvegi, Finni, Germani și la alte popoare dela nord, unde fetele se mărită după 20 de ani, poporul a devenit de statură înaltă și puternic la trup. Aci și clima are influență deosebită. Sa esperiat mai departe, că la popoarele de amezăzi, unde fetele se mărită adeseori încă fiind abia de 14 ani, oamenii sunt de statură mică și slabi la trup.

Dacă cugetăm acum, că Românii sunt într'o zonă întră nord și sud, ar trebui, ca în genere să fie un popor mai înalt de statură și mai tare decât locuitorii cei dela amezăzi, dar numai în unele împrejurări se văd Români mai voinici. În urmare, mult atâră dela părinții înțelepți, ca să se genereze oameni mai voinici. — Statele mai mult să îngrijesc, ca să se creeze rase de cai, de boi, de oi, de câni mai nobili de vișă, decât de generațiunile popoarelor, și pentru aceasta nobilizarea generațiunii unui popor atâră numai — dela el însuși.

Din public.†)

Mulțămite publică.

Petrecerea de vară aranjată de inteligența română din Șeica-mare și jur, în favorul școalelor române confesionale din loc, în special întru înstrăinarea școlarilor săraci cu cărți — s'a ținut în 15/28 Aug. a. c. Scopul nobil în care a fost aranjată justifică năzuința m. stim. oaspeți de a contribui cu obolul lor. Pe lângă profitul moral, câștigul material se urcă la suma de 198 cor. 80 flieri, din care subtrăgându-se speșele de 97 cor. 62 fl. rămâne un profit curat de 101 cor. 18 fl. menit în părți egale celor 2 școale.

Suprasolvirile incurse suns: Medic-dir. de bancă Dr. Nic. Racotia, loco, 7 cor. 60 fl., stud. Dion. Neamtu, Armeni 1 cor. 20 fl., preot. V. Spătar, Armeni 40 fl., agronom. V. Morar, Giacăș 80 flieri, teol. abs. E. Dancăș, Rășinar 1 cor. 20 fl., preot. evang. M. Müller, loco 60 fl., par. I. Axente, Boarta 20 fl., farmacist. Aug. Sneider, loco 1 cor. 20 fl., preot. I. Botezan, Agărbicio 1 cor. 60 fl., preot. N. Puian, Lupu 60 fl., preot. G. Grecu, Sălău 1 cor. 20 fl., notar dipl. Ios. Filip, Caltvaser 1 cor. 80 fl., com. Gutt Zsigmondné, loco 1 cor. 40 fl., preotul Ioachim Vintilă, Caltvaser 80 fl., proprietar. Gl. Surdu, Caltvaser 60 fl., preot. V. Maior, Șorogin 1 cor. 20 fl., proprietar. I. Jurca, Răvășin 1 cor. 40 fl., notar cerc. Varga K., loco 2 cor. 80 fl., comer. Rosenstein M., loco 2 cor. 20 fl., comer. Löwi M., loco 2 cor., adv. Dr. Alexandru Morar, Elisabetopol 1 cor. 80 fl., întreprinzător. D. Stoian, loco 1 cor. 60 fl., adv.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta Redacțiunea nu primește răspunderea.

Dr. Dion. Roman, Mediaș 3 cor. 60 fl., cassar. M. Popovici, Mediaș 80 fl., cont. M. Păculea, Mediaș 80 fl., propriet. Nic. Banciu, loco 60 fl., învăț. I. Drăghiciu, Sadu 60 fl., comer. M. Ittu, Cenade 60 fl., preot. A. Mihuleț, Șura mică 40 fl., contabil N. Tipuriță, Elisabetopol 80 fl., preoteasa Victoria Henteș, Ocna 60 fl., adv. Dr. Nic. Cristea, Ocna, 2 cor. 80 fl., v. d. notar. I. Milea, Tilișca 80 fl., v. d. preoteasă C. Ciungă, loco 80 fl., preotul N. Rus, Veseud 1 cor. 60 flieri, preotul Cr. Mărginean, Cenade 1 cor. 80 fl., pr. A. Domșa, loco 80 flieri, comer. Iv. Kalcioi, loco 3 cor., comer. Oprea Greavu, Roșia 1 cor. 60 fl., comer. Dumitru Răuciu, Tapu 1 cor. 60 fl., arând. I. Roșca, Sălăște 80 fl., v. d. dir. de monopol Sultana Manu, București 2 cor., contabil I. Nistor și preot. P. Morușca, câte 60 fl., ambii din loc. Total 61 cor. 80 fl.

Comitetul aranjator își ține de plăcută datorință a mulțami cu recunoștință m. stim. oaspeți și contribuitori, cari prin prezența lor au ridicat nivelul petrecerii, iar prin obolul lor au ajutat acolo unde avem multă lipsă. Răsplată fie tuturor mângâierea de a fi sprijinit o pomină bună. Șeica-mare, la 31 Aug. n. I. Nistor, cas. P. Morușca, controlor.

Cărți și reviste.

„Cartea de Aur”. Din opul „Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungără”, de Teodor V. Păcățian, au apărut până acum patru volume, și stau gata pentru a fi puse sub tipar alte două volume, — al V-lea, în care se cuprind vorbirile deputaților români rostite în dietă în ciclul parlamentar 1869—72, și al VI-lea, care conține mișcările politice-naționale ale Românilor din statul ungar până la anul 1881, când s'a stabilit programul național dela Sibiu. Volumele apărute se vând cu câte 10 coroane exemplarul legat, și se pot comanda dela autorul în Sibiu (Nagyszeben). Prețul se poate plăti și în rate.

„Minerva” institut de arte grafice și editură din București a mai tipărit următoarele cărți bune: *Al. I. Odobescu*, Opere complete, volumul II, prețul 1 leu 50 bani, și *I. Adam*, Constanța pitorească, prețul 2 lei. Se pot comanda și prin librăria arhidiecezană din Sibiu.

Înștiințare. Atrag din nou atențiunea domnilor învățători asupra cărților mele didactice și-i rog să facă o încercare cu „Noul Abecedar”, pe care sigur îl vor afla practic și mai bun decât toate cele existente. Observ, că fără studiarea „Călăuzei la Noul Abecedar” zadarnic rămâne orice încercare. În special rog pe numărul roșii mei foști elevi să nu se intimideze de nici o apostrofare, căci Abecedarul e aprobat de Prea Vener. Sinod din Sibiu, prin concludul sinodal 99 din sesiunea anului 1907, prin Prea Ven. Consistor din Arad în ședința din 22 Martie v. 1907 și acum pe urmă prin înaltul minister de culte și instrucție publică nr. 59650 din 30 Maiu 1908. Opt recenziuni favorabile și scrisori private dovedesc superioritatea lui. A apărut acum în a II-a ediție aprobată cu 20.000 esemplare. Aprobarea cărții a II-a de oțire urmează curând. Cartea a III-a, gata ca manuscris, va apărea în curând. Tipărirea s'a amân timeră din motive binecuvântate. Sibiu, 4 Septembrie 1908. Dr. Petru Șpan.

„Luceafărul” nr. 17, a apărut cu următorul sumar: M. Sadoveanu: Prisoacă de altădată. O. Goga: Cain — 1907 — (trei sonete). Oct. C. Tăslăuanu: Asociațiunea. Adunarea generală din Șimleu. I. Problemele Asociațiunii. II. Activitatea Asociațiunii. III. Conferințe. G. Rotica: Srisoare acasă (poesie). Barbu Lăutarul: Cronica musicală: Un compromis musical. M. Cuntan: Biserica (poesie). M. Cuntan: Nemurire (poesie). O. C. și A. Tăslăuanu: Synnöve Solbakken de Björnsterne Björnson. Cronica: Pictorul Carol Pop de Satmar. Teatrul din Șoimuș. „Gazeta Transilvaniei”, număr jubilar. Jubileul „Școalei române” din Bucovina. Pentru anul lorga. Știri. Poșta redacției. Ilustrațiuni: Dela adunarea generală din Șimleu. Satmary: Câmpulungeancă, Severineancă, Tip din Mehadia, Tip din Gorj, Pe marginea Bărganului, Tip din Banat, La isvor, Teștoare. Portretul pictorului Carol Pop de Satmary.

Nr. 764—1908 prot.

[259] 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățător la școala populară gr.-or. română din Marpod, protopresbiteratul Agnita, se deschide prin aceasta concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegr. Român.”

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

a) Salar anual de 600 cor. solvabil în rate lunare anticipate, anume: 400 coroane dela stat, iar 200 cor. din repartitie și din cassa bisericeii.

b) Cuartir în natură sau relut de 20 cor.

c) Grădina prescrisă.

Alesul învățător va avea să țină în Dumineci și sărbători — afară de vacanțele cele mari de vară — o strană alături de cantor, să instruiască și să cânte cu tinerimea școlară și cu cea adultă cântările liturgice în biserică, pentru care serviciu primește o deosebită remunerație anuală de 20 cor.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă cererile instruite cu documentele prescrise (atestat de botez și despre studiile pregătitoare, absolvitoriu pedagogic, diploma și eventuale atestate de serviciu) subsemnatului oficiu și să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul.

Agnita, 18 Augăst 1908.

Oficiul protopresbiterat gr.-or al Agnitei.

Ioachim Muntean
protopop.

Se caută

o bună menageră

(vârsta între 25—30 ani) la un domn singur, care locuiește la moșia sa în România. Condițiuni favorabile; iar pentru deslușiri a-se adresa la administrația ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Str. Măcelarilor 45.

(258) 1—5

AVIZ.

Subscrise aduc la cunoștința On. public, că la mine se află en gross și en detail vinurile cele mai bune și curate de masă, unde se capătă și cost bun, atât amează cât și cină, pe lângă prețuri moderate în și afară de casă. (240) 2—10

Rog sprijinul On. public

Serviciu
prompt.

Sofia Steiner
Hecht gasse Nr. 44.

„SECAȘANA”, cassă de credit și economii societate pe acții

în Ludoșul-mare (u. p. Kis-Apold)

primește bani ca depuneri spre fructificare

pre lângă următoarele procente:

1. Pentru sume cari se pot ridica ori și când fără anunțiu solvește 5%
2. Pentru sume cari se pot ridica numai pre lângă anunțiu și anume:
pentr sume până la 400 coroane cu 3 zile
„ „ „ 400 până la 1000 „ „ 10 „
„ „ „ 1000 „ „ 10000 „ „ 30 „
„ „ „ 10000 în sus „ „ 60 „ se solv. 5 1/2 %
3. Pentru acele sume înse cari se depun pe termen mai lung decât 1 an, precum și pentru depunerile instituțiilor culturale și filantropice, solv. 6%.

Acoardă credite cambiali cu acoperire ipotecară, împrumuturi ipotecare, escomptează cambii, etc.

Recomandă cu prețuri cunoscute de ieftine

Carol Niedermaier
pălărier

33 strada Cisnădiei 33
„La pălăria roșie”.

Pălării

păroase pentru preoți rom. à cor. 8— și extrafine à cor. 9-60, cu formă foarte frumoasă, care e foarte apreciată, ușoară, cu peri scurți, căci numai atunci e frumoasă și durabilă.

Pălării

netede, pentru preoți rom., cu margine mai lată ca la cele de sus, din păr de iepure, à cor. 8— și cor. 6—.

(234) 3—6

APĂ MINERALĂ PHÖNIX DIN BUZIĂȘ

Arată un rezultat frapant la suferințe de rărunchi și beșică.

Plăcută, puțin acrie, bogată în acid carbonic, lipsită de fier.

Ca apă de masă extraordinar de recreatoare.

Vindecă, împrăspetează. Recomandată de medici.

Folosită la cură a dovedit efecte excelente la morburile de rărunchi și beșică, la catar cronic de rărunchi, peatră, precum și la catarale ale secrețiunii. — Prospece trimite la cerere administrația

Diracțiunei băilor lui CARL ALBRECHT în Buziasfürdö.

(286) 79—100

La
Librăria arhidiecezană

se află de vânzare:

- Adam I., Constanța pitorească . . 2.—
Brediceanu, Doine și cântece caet I/II 4.—
Brediceanu, Jocuri caet I/III 4.—
Sandu Aldea, Pescar de Islanda 1-50
„ „ Sfaturile unui plugar luminat I. —50
Vlahuță, Din trecutul nostru . . 3-50
Cărțile pentru școalele populare după catalog separat.

M. BOHN & COMPAGNONI
KIKINDA MARE și ZOMBOLYA.

Cel mai vechiu, mai mare și mai bun etablisement din monarhia Austro-Ungară e

FABRICA DE ȚIGLE a lui BOHN

în KIKINDA MARE și ZOMBOLYA.

Infinitată în 1864. — Referințele cele mai favorabile. — Infinitată în 1864.

Producțiune anuală de 50 milioane

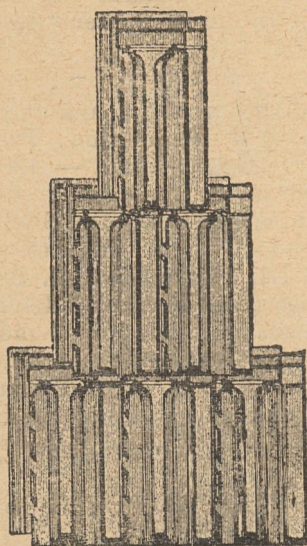
a țiglelor sigure de coperiș ale lui Bohn, pat. c. și r.

IN OXID DE FER SAU NATURAL SAU LA DORINȚĂ VĂPSITE CU THEER.

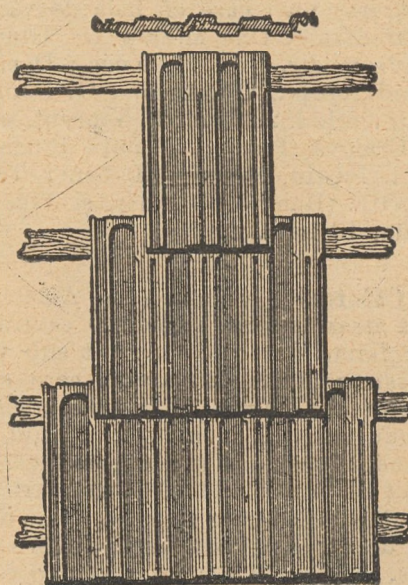
PRODUCE: Țiglele sigure de coperiș patentate ale lui Bohn. Coperiș ieftin și frumos.

(208) 6—10

Cataloge ilustrate și mustre, gratis și franco.

Fabric. de Nagyikinda.
Țigle de siguranță pentru acoperiș, patentate, sistem Bohn, Nr. 272.

Fabricat de Zsombolya
Țigle de siguranță pentru acoperiș patentate Nr. 253.